

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen
Center for Projekttilskud
Policy

Sorø, den 14. februar 2014

Vedr. Høring om strategisk miljøvurdering af forslag til ELFUL landdistriktsprogram 2014 til 2020 og forslag til landdistriktsprogram.

J. nr. 13-810-000064

Danmarks Biavlerforening har med stor interesse læst høringsmaterialet og har med tilfredshed noteret, at:

Økologi (fokusområderne 4A, 4B og 4C)

Danmarks Biavlerforening hilser regeringens målsætning om en fordobling af økologiearealet i 2020 velkommen, ligesom initiativerne i landdistriktsprogrammet 2014-2020 går i den rigtige retning. Økologisk dyrkede arealer er attraktive for bier (både vilde bier og honningbier), da afgrødevalget og fraværet af sprøjtemidler giver flere blomstrende planter og dermed bedre livsbetingelser for bier og andre bestøvende insekter. Danmarks Biavlerforenings projekt "Biernes fødegrundlag" underbygger dette, idet resultater fra projektet viser, at de økologiske arealer tilbyder honningbierne en bedre pollenforsyning (blandt andet pollen fra hvid- og rødkløver).

Fraværet af sprøjtemidler på de økologiske arealer medvirker til at reducere den eksponering for sprøjtemidler, som både de vilde bier og honningbierne udsættes for, når de fouragerer i landbrugslandet. Da bier besøger mange blomster i løbet af en dag, risikerer de at blive udsat for en række forskellige sprøjtemidler, som er afsat på planterne. Der er en begrænset og mangelfuld viden omkring, hvilken effekt de enkelte sprøjtemidler - og ikke mindst kombinationer af sprøjtemidlerne - har på biernes vitalitet og sundhed.

Natur og miljø (fokusområderne 4A, 4B og 4C)

Satsningen på fremme af ekstensivt drift af jordbrugsarealer, pleje af græsarealer og Natura2000 områder hilses velkommen, da det vil give bedre betingelser for flora og fauna. Muligheden for permanent udtagning / ekstensivering af landbrugs- og skovbrugsjord i udpegede områder vil være til gavn for biodiversiteten, herunder biernes trivsel og et bedre fødegrundlag. Tiltagene kan medvirke til at reducere fragmenteringen af naturen, og dermed give forbedrede leve- og fødemuligheder for bierne. Det danske landbrugsland er domineret af store arealer med monokulturer (f.eks. hvede og byg), og byder derfor kun i ringe grad på fødekilder for bierne.

En forbedret biodiversitet vil betyde et rigere udbud af blomstrende planter, som kan være medvirkende til at sikre bierne (både honningbier og vilde bier) en mere varieret og langstrakt pollenforsyning. I det intensivt dyrkede landbrugsland har bierne i perioder af sæsonen meget svært ved at finde egnede og tilstrækkelige pollenforsyninger. Blandt biavlere tales der ligefrem om, at det danske landbrugsland er en grøn ørken, som ikke levner mange fødekilder til bierne.

Jobskabelse (fokusområde 6B)

En satsning på forbedrede vilkår for diversificering, udvikling og oprettelse af mikro- og små virksomheder hilses velkommen. Danmarks Biavlerforening mener, at et samarbejde på tværs af "faggrænser" inden for fødevareproduktionen i landdistrikterne vil kunne bidrage til jobskabelse. Samarbejde mellem biavlere og andre faggrupper vil kunne bidrage til produktudvikling, oplevelsesøkonomi samt øgede kvalitative og kvantitative udbytter inden for primærproduktionen.

Erhvervsbiavlen i Danmark er hovedsageligt koncentreret til landdistrikterne, hvor den er med til at generere arbejdspladser. Det er derfor vigtigt, at der i den kommende projektperiode er mulighed for landdistriktsmidler til erhvervsbiavlen.

Miljøteknologi (fokusområde 1B)

Danmarks Biavlerforening ser positivt på ethvert tiltag, som kan reducere, at bier udsættes for sprøjtemidler. Derfor hilses en satsning på investeringer i teknologier til bl.a. reduktion af pesticidforbruget, herunder bl.a. sprøjteteknologi, velkommen. Bier (både honningbier og vilde bier) udsættes for en cocktail af sprøjtemidler når de fouragerer i landbrugslandet og ethvert tiltag, der kan være med til at reducere denne "eksponering" er med til at forbedre biernes trivsel

Danmarks Biavlerforening opfordrer til, at der i det videre arbejde med landdistriktsprogrammet inddrages følgende:

"Mere for mindre" (fokusområde 5B)

Udvikling af teknologier til at producere mere for mindre er et godt initiativ, men Danmarks Biavlerforening opfordrer til, at der også tænkes ud over teknologiske løsninger. Således vil samarbejde mellem landbrug, skovbrug og biavl medvirke til at sikre, at nogle afgrøder giver et merudbytte som følge af biernes bestøvning – f.eks. viser svenske studier, at raps kan give helt op til 20 procent i merudbytte, hvis der sættes bifamilier i marken. Desuden resulterer biernes bestøvning i kvalitative gevinster – f.eks. højere olieindhold i rapsfrø. Med andre ord vil der kunne skabes merudbytter uden en øget miljøbelastning til følge.

Lægivende og biotopforbedrende beplantning (fokusområde 4A)

Det er glædeligt at konstatere, at der for den kommende periode af landdistriktsprogrammet fortsat er mulighed for at søge midler til etablering af lægivende og biotopforbedrende beplantning. Danmarks Biavlerforening opfordrer til at der - i lighed med tidligere - gives et forhøjet tilskud, såfremt der plantes mere end 50 procent bivenlige planter. Sådanne tiltag udgør en attraktiv fødekilde, og er til gavn for bl.a. honningbier, vilde bier, svirreflugter og sommerfugle - og selv samme planter øger også fødegrundlaget for vildtet.

Udvaskning af næringsstoffer (fokusområde 4B)

I bestræbelserne på at reducere udvaskningen af næringsstoffer fra jorden, opfordrer Danmarks Biavlerforening til, at der tillades efterafgrøder med bivenlige fangplanter, som f.eks. honningurt. Honningurt er i stand til at optage en del kvælstof og overskydende fosfor fra jorden. Det skal dog understreges, at det er af afgørende vigtighed, at de bivenlige fangplanter får lov til at blomstre. Derved fås en reduktion i udvaskningen af næringsstoffer, samtidig med at planterne udgør en attraktiv fødekilde for bl.a. honningbier, vilde bier og sommerfugle

Permanent udtagning (fokusområde 4A)

Muligheden for permanent udtagning/ekstensivering af landbrugs- og skovbrugsjord hilses velkommen, men det er ønskværdigt, at indsatsen ikke udelukkende koncentrerer omkring de udpegede områder (Natura2000, lavtliggende og vandlidende områder). Danmarks Biavlerforening opfordrer til, at ordningen udvides, så det også vil være muligt uden for de udpegede områder, at udtage arealer (f.eks. markkiler og småarealer). Derved vil det være muligt at skabe forbindelseslinjer mellem naturlige biotoper og samtidig åbne mulighederne for etablering af nye småbiotoper. Dette vil medvirke til en øget biodiversitet – også i de intensivt dyrkede landbrugsområder.

Danmarks Biavlerforening står altid til rådighed med eventuelle yderligere info, såfremt der måtte være behov for dette.

Med venlig hilsen

Knud Graaskov
Formand